

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Cirkel en lijn

1 maximumscore 4

- De vergelijking $x^2 + \left(-\frac{4}{3}x + 5\right)^2 = 9$ 1
  - Hieruit volgt $\frac{25}{9}x^2 - \frac{40}{3}x + 16 = 0$ (of $25x^2 - 120x + 144 = 0$) 1
  - De discriminant van deze vergelijking is $D = \left(-\frac{40}{3}\right)^2 - 4 \cdot \frac{25}{9} \cdot 16 = 0$
(of $D = (-120)^2 - 4 \cdot 25 \cdot 144 = 0$) 1
  - $D = 0$ (dus de vergelijking $x^2 + \left(-\frac{4}{3}x + 5\right)^2 = 9$ heeft één oplossing,) dus
 l raakt aan c 1
- of
- Een vergelijking van de loodlijn door O op l is $y = \frac{3}{4}x$ 1
  - $\frac{3}{4}x = -\frac{4}{3}x + 5$ geeft $x = \frac{12}{5}$ 1
  - Dus het snijpunt is $\left(\frac{12}{5}, \frac{9}{5}\right)$ 1
  - $\left(\frac{12}{5}\right)^2 + \left(\frac{9}{5}\right)^2 = 9$, dus (het snijpunt ligt op de cirkel en dus) l raakt aan c 1

Vraag	Antwoord	Scores
2	maximumscore 6	
	• De richtingscoëfficiënt van l is $-\frac{4}{3}$	1
	• Voor de y -coördinaat van punt A geldt $0^2 + y^2 = 9$ dus $y_A = -3$	1
	• Voor de x -coördinaat van punt B geldt $0 = -\frac{4}{3}x + 5$ dus $x_B = \frac{15}{4}$	1
	• De richtingscoëfficiënt van k is $\frac{3}{\frac{15}{4}} = \frac{4}{5}$	1
	• $rc_k \cdot rc_l = \frac{4}{5} \cdot -\frac{4}{3} = -\frac{16}{15}$	1
	• ($rc_k \cdot rc_l \neq -1$, dus) k en l snijden elkaar niet loodrecht	1
	of	
	• l snijdt de y -as in $C(0, 5)$	1
	• Voor de y -coördinaat van punt A geldt $0^2 + y^2 = 9$ dus $y_A = -3$	1
	• Voor de x -coördinaat van punt B geldt $0 = -\frac{4}{3}x + 5$ dus $x_B = \frac{15}{4}$	1
	• $AC^2 = 8^2 = 64$	1
	• $AB^2 + BC^2 = \left(3^2 + \left(\frac{15}{4}\right)^2\right) + \left(\left(\frac{15}{4}\right)^2 + 5^2\right) = 62\frac{1}{8}$	1
	• ($AB^2 + BC^2 \neq AC^2$ dus) k en l snijden elkaar niet loodrecht	1
	of	
	• Voor de y -coördinaat van punt A geldt $0^2 + y^2 = 9$ dus $y_A = -3$	1
	• Voor de x -coördinaat van punt B geldt $0 = -\frac{4}{3}x + 5$ dus $x_B = \frac{15}{4}$	1
	• Een vergelijking van de loodlijn door A op l is $y = \frac{3}{4}x - 3$	2
	• Het snijpunt van deze lijn met de x -as is $(4, 0)$	1
	• (dit snijpunt is niet punt B dus) k en l snijden elkaar niet loodrecht	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Experimenteren met bacteriën

3 maximumscore 4

- Bij $t = 0$ hoort $N = 10^1 (= 10)$ en bij $t = 8$ hoort $N = 10^7$ 1
- De groeifactor per acht uur is $\frac{10^7}{10} (= 10^6)$ 1
- De groeifactor per minuut is $\left(\frac{10^7}{10}\right)^{\frac{1}{8 \cdot 60}}$ 1
- De groeifactor per minuut is (ongeveer) 1,029, dit komt overeen met een toename per minuut van 2,9 (%) 1

4 maximumscore 3

- De vergelijking $1,03^t = 2$ moet worden opgelost 1
- Beschrijven hoe deze vergelijking opgelost kan worden 1
- ($t \approx 23,4$ dus) het gevraagde antwoord is 23 (min) 1

Opmerkingen

Het antwoord 24 (min) ook goed rekenen.

Als een kandidaat met een eerder gevonden waarde voor de groeifactor rekent, hiervoor geen scorepunten in mindering brengen.

5 maximumscore 4

- De vergelijking $84 = 100 \cdot 10^{-D}$ moet worden opgelost 1
- Beschrijven hoe deze vergelijking opgelost kan worden 1
- $D \approx 0,0757$ 1
- Aflezen bij $D \approx 0,0757$ in de figuur geeft (in miljoenen nauwkeurig) $1,6 \cdot 10^7$ bacteriën (of 16 miljoen bacteriën) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Twee functies met een wortel

6 maximumscore 8

- Uit $\sqrt{x} + \frac{1}{x} = 3\sqrt{x} - \frac{3}{x}$ volgt $\frac{4}{x} = 2\sqrt{x}$ 1
- (Beide kanten kwadrateren geeft) $\frac{16}{x^2} = 4x$ 1
- Hieruit volgt $4x^3 = 16$, dus (voor de x -coördinaat van S geldt) $x^3 = 4$
(of $x = \sqrt[3]{4}$) 1
- $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} - \frac{1}{x^2}$ 2
- Uit $f'(x) = 0$ volgt $\frac{1}{2\sqrt{x}} = \frac{1}{x^2}$ 1
- Hieruit volgt $2\sqrt{x} = x^2$, dus $4x = x^4$ 1
- Dus (voor de x -coördinaat van de top geldt) $x^3 = 4$ (of $x = \sqrt[3]{4}$)
(en dat geldt ook voor de x -coördinaat van S , dus S is een top van de grafiek van f) 1

of

- Uit $\sqrt{x} + \frac{1}{x} = 3\sqrt{x} - \frac{3}{x}$ volgt $\frac{4}{x} = 2\sqrt{x}$ 1
- Hieruit volgt $2x\sqrt{x} = 4$ 1
- Hieruit volgt $x\sqrt{x} = 2$ dus (voor de x -coördinaat van S geldt) $x = \sqrt[3]{4}$ 1
- $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} - \frac{1}{x^2}$ 2
- $f'(\sqrt[3]{4}) = \frac{1}{2\sqrt{\sqrt[3]{4}}} - \frac{1}{(\sqrt[3]{4})^2}$ 1
- Dit is te schrijven als $f'(\sqrt[3]{4}) = \frac{1}{4^{\frac{1}{2}} \cdot (4^{\frac{1}{3}})^{\frac{1}{2}}} - \frac{1}{(4^{\frac{1}{3}})^2}$ 1
- Dus $f'(\sqrt[3]{4}) = \frac{1}{4^{\frac{1}{2}} \cdot 4^{\frac{1}{6}}} - \frac{1}{4^{\frac{2}{3}}} = \frac{1}{4^{\frac{1}{2} + \frac{1}{6}}} - \frac{1}{4^{\frac{2}{3}}} = \frac{1}{4^{\frac{2}{3}}} - \frac{1}{4^{\frac{2}{3}}} = 0$ (dus in punt S geldt $f'(x) = 0$, dus S is een top van de grafiek van f) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Speerwerpen

7 maximumscore 4

- De vergelijking $0,707 \cdot 25 \cdot t - 4,91 \cdot t^2 = 0$ moet worden opgelost 1
- Beschrijven hoe deze vergelijking opgelost kan worden 1
- ($t = 0$ of) $t \approx 3,6$ (seconden) 1
- ($t \approx 3,6$ en $b = 25$ invullen in formule (2) geeft) 64 (meter) 1

8 maximumscore 4

- Substitutie van formule (3) in formule (1) geeft

$$h = 0,707 \cdot b \cdot \frac{d}{0,707 \cdot b} - 4,91 \cdot \left(\frac{d}{0,707 \cdot b} \right)^2 \quad 1$$

- $h = d - 4,91 \cdot \left(\frac{d}{0,707 \cdot b} \right)^2 \quad 1$

- $h = d - 4,91 \cdot \frac{d^2}{0,707^2 \cdot b^2} \quad 1$

- $4,91 \cdot \frac{1}{0,707^2} \approx 9,8$ dus geldt (bij benadering) $h = d - \frac{9,8 \cdot d^2}{b^2}$
 $(= d - \frac{9,8}{b^2} \cdot d^2) \quad 1$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 4

- $h = d - \frac{9,8}{31,1^2} d^2$ ($\approx d - 0,01013d^2$) 1

- $\frac{dh}{dd} = 1 - 2 \cdot \frac{9,8}{31,1^2} \cdot d$ ($\approx 1 - 0,02026d$) 1

- Uit $1 - 2 \cdot \frac{9,8}{31,1^2} d = 0$ volgt $d \approx 49$ 1

- (invullen in formule (4) geeft 24,7 dus) de gevraagde hoogte is 25 (m) 1

of

- $h = d - \frac{9,8}{31,1^2} d^2$ ($\approx d - 0,01013d^2$) 1

- $d_{top} = \frac{-1}{2 \cdot -0,01013} \approx 49$ 2

- (invullen in formule (4) geeft 24,7 dus) de gevraagde hoogte is 25 (m) 1

of

- $h = d - \frac{9,8}{31,1^2} d^2$ ($\approx d - 0,01013d^2$) 1

- $h = 0$ geeft $d = 0$ of $d \approx 98,7$ 1

- De top ligt dus bij $d = \frac{0 + 98,7}{2} \approx 49$ 1

- (invullen in formule (4) geeft 24,7 dus) de gevraagde hoogte is 25 (m) 1

of

- $h = 0,707 \cdot 31,1 \cdot t - 4,91 \cdot t^2$ 1

- $\frac{dh}{dt} = 0$ geeft $0,707 \cdot 31,1 - 2 \cdot 4,91 \cdot t = 0$ 1

- Dit geeft $t \approx 2,2$ 1

- (invullen in formule (1) geeft 24,6 dus) de gevraagde hoogte is 25 (m) 1

Opmerking

Als gerekend is met een nauwkeuriger waarde dan 9,8 hiervoor geen scorepunten in mindering brengen.

10 maximumscore 4

- Er geldt:

$$(\text{werkelijk geworpen afstand})^2 = 8^2 + 92,58^2 - 2 \cdot 8 \cdot 92,58 \cdot \cos(28,65^\circ) \quad 2$$

- Hieruit volgt dat de werkelijk geworpen afstand gelijk is aan 85,65 (m) 1

- Het gevraagde verschil is 107 centimeter (of 1,07 meter) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Gebroken functies

11 maximumscore 4

- $f'(x) = -2(2x+3)^{-2}$ 2
- $f'(0) = (-2(2 \cdot 0 + 3))^{-2} = -\frac{2}{9}$ 1
- $f(0) = \frac{1}{3}$ (dus een vergelijking voor l is $y = -\frac{2}{9}x + \frac{1}{3}$) 1

Opmerking

Als de kettingregel niet of onjuist gebruikt is, voor deze vraag maximaal 2 scorepunten toekennen.

12 maximumscore 6

- Een vergelijking van de lijn vanuit O loodrecht op l is $y = \frac{9}{2}x$ 1
- Er geldt $-\frac{2}{9}x + \frac{1}{3} = \frac{9}{2}x$ 1
- Hieruit volgt $x = \frac{6}{85}$ 1
- $\frac{9}{2} \cdot \frac{6}{85} = \frac{27}{85}$ (of $-\frac{2}{9} \cdot \frac{6}{85} + \frac{1}{3} = \frac{27}{85}$) (dus de coördinaten van het snijpunt van l met $y = \frac{9}{2}x$ zijn $(\frac{6}{85}, \frac{27}{85})$) 1
- De afstand van l tot de oorsprong wordt gegeven door $\sqrt{(\frac{6}{85})^2 + (\frac{27}{85})^2}$ 1
- De afstand van l tot de oorsprong is $\frac{3}{85}\sqrt{85}$ (of een gelijkwaardige uitdrukking) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 5

- Er geldt $\frac{1}{2\sin(x)+3} = \frac{1}{4}$ 1
- Hieruit volgt $(2\sin(x)+3=4 \text{ dus } \sin(x)=\frac{1}{2}$ 1
- De oplossingen van deze vergelijking zijn $x = \frac{1}{6}\pi + k \cdot 2\pi$ of $x = \frac{5}{6}\pi + k \cdot 2\pi$ (of: op het gegeven interval zijn de oplossingen $x = -1\frac{5}{6}\pi$, $x = -1\frac{1}{6}\pi$, $x = \frac{1}{6}\pi$ en $x = \frac{5}{6}\pi$) 1
- (De x -coördinaten van B en E zijn) $x_B = -1\frac{5}{6}\pi$ en $x_E = \frac{5}{6}\pi$ 1
- De gevraagde afstand is $(\frac{5}{6}\pi - -1\frac{5}{6}\pi =) 2\frac{2}{3}\pi$ 1

of

- Er geldt $\frac{1}{2\sin(x)+3} = \frac{1}{4}$ 1
- Hieruit volgt $(2\sin(x)+3=4 \text{ dus } \sin(x)=\frac{1}{2}$ 1
- Dus $x_D = \frac{1}{6}\pi$ en $x_E = \frac{5}{6}\pi$ 1
- Dan volgt $DE = \frac{2}{3}\pi$ 1
- Dus de gevraagde afstand BE is $(\frac{2}{3}\pi + 2\pi =) 2\frac{2}{3}\pi$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Kookpunt van water

14 maximumscore 3

- $\log(0,31) \approx -0,51$ 1
- Aangeven hoe in de figuur vanaf $-0,51$ op de verticale as de gevraagde temperatuur op de horizontale as kan worden afgelezen 1
- De gevraagde temperatuur is 69 ($^{\circ}\text{C}$) 1

Opmerking

Als voor de temperatuur 68 of 70 ($^{\circ}\text{C}$) is afgelezen, hiervoor geen scorepunten in mindering brengen.

15 maximumscore 3

- ($T = 130$ geeft) $\log(p) \approx 0,419$ 1
- Beschrijven hoe hieruit de waarde van p gevonden kan worden 1
- De gevraagde druk is $2,6$ (bar) 1

16 maximumscore 3

- Uit $\log(p) = 5,68 - \frac{2120}{273+T}$ volgt $\frac{2120}{273+T} = 5,68 - \log(p)$ 1
- Hieruit volgt $273+T = \frac{2120}{5,68 - \log(p)}$ 1
- Dus $T = \frac{2120}{5,68 - \log(p)} - 273$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Derdemachtswortel

17 maximumscore 4

- $f(0) = (\sqrt[3]{-27}) = -3$ (dus de coördinaten van A zijn $(0, -3)$) 1
- Uit $\sqrt[3]{9x-27} = 0$ volgt $9x-27 = 0$ 1
- Hieruit volgt $x = 3$ (dus de coördinaten van B zijn $(3, 0)$) 1
- De richtingscoëfficiënt van k is dus $\frac{0-(-3)}{3-0} = 1$ 1

18 maximumscore 6

- (f is te schrijven als) $f(x) = (9x-27)^{\frac{1}{3}}$ 1
- $f'(x) = 3 \cdot (9x-27)^{-\frac{2}{3}}$ (of een vergelijkbare vorm) 2
- De vergelijking $3 \cdot (9x-27)^{-\frac{2}{3}} = 1$ moet worden opgelost 1
- Beschrijven hoe deze vergelijking opgelost kan worden 1
- De gevraagde x -coördinaten zijn $x_P = 2,42$ en $x_Q = 3,58$ 1

Opmerkingen

Als de x -coördinaten van P en Q verwisseld zijn, hiervoor geen scorepunten in mindering brengen.

Als de kettingregel niet of onjuist gebruikt is, voor deze vraag maximaal 4 scorepunten toekennen.